

BILTEN

EU poslanici i EU države postigli načelni dogovor o
Izmenama direktive o gasu

Platts: EU ambasadori odobrili nacrt pravila za
Severni tok 2

Evropa: Pozornica američko-ruskog rata
cenama gasa

Domaćinstva, ili vlade, plaćaju cenu energetske
tranzicije?

**Većina EU zemalja ima značajan
nivo energetske sirotinje**

Rat između dva komiteta u EP doveo u pitanje
usvajanje klimatskih planova za 2050

Berlin i Pariz za pravo veta Savetu EU na odluke o
tržišnoj konkurenciji

SADRŽAJ

EU poslanici i EU države postigli načelni dogovor o Izmenama direktive o gasu	OVDE
Platts: EU ambasadori odobrili nacrt pravila za Severni tok 2	OVDE
Ruski ambasador: Severni tok 2 će biti izgrađen uprkos Direktive EU	OVDE
Evropa: Pozornica američko-ruskog rata cenama gasa	OVDE
Većina EU zemalja ima značajan nivo energetske sirotinje	OVDE
Domaćinstva, ili vlade, plaćaju cenu energetske tranzicije?	OVDE
Španija: 47 mlrd evra za finansiranje klimatske politike	OVDE
Rat između dva komiteta u EP doveo u pitanje usvajanje klimatskih planova za 2050.	OVDE
Cena kliringa na tržištu električne energije jugoistočne Evrope	OVDE
EU i kompanije razmatraju plan ukidanja monopola dolara	OVDE
Za Arijsa Kanjetea gas samo „dopuna“ vetru i solarnoj energiji	OVDE
IRENA objavila „mapu“ za transformaciju energetskog sektora	OVDE
Reuters: RWE postaje treći najveći proizvođač zelene energije u Evropi	OVDE
Berlin i Pariz za pravo veta Savetu EU na odluke o tržišnoj konkurenciji	OVDE
ICCT: Električni auto već isplativiji od benzinaca i dizelaša!	OVDE
Prvi EU limiti emisija CO2 za kamione	OVDE
Rumunija: Kazna zbog avansnog naplaćivanja električne energije	OVDE
Mađarska nuklearka kasni - problem otplate duga Rosatomu	OVDE
Slovincima porasle cene električne energije u 2018.	OVDE
Izglasan Zakon o privatizaciji Ine	OVDE

EU: Postignut načelni dogovor o Izmenama direktive o gasu

STRAZBUR - Članovi Evropskog parlamenta i zemalja članica EU neformalno su u utorak 12. februara uveče postigli dogovor o novim pravilima koja utvrđuju jasan regulatorni okvir za upravljanje gasovodima unutar EU i iz zemalja koje nisu članice EU, objavio je portal Evropskog parlamenta.

Izmenjena pravila obuhvatiće, kako unutrašnje EU gasovode, tako i sve gasovode koji iz zemalja koje nisu članice EU ulaze u EU, stvarajući tako pravnu jasnoću za postojeće i nove gasne infrastrukture.

Pravilo razdvajanja vlasništva nad infrastrukturom za transport gasa od vlasništva nad gasom se već primenjuje na gasovode unutar EU. Sa novim zakonodavstvom, ovo bi važno na sve gasovode u EU kao generalno pravilo, čak i ako polaze izvan Evropske unije, s mogućnošću odstupanja za postojeće gasovode i odobravanja izuzeća za nove.

Novi gasovodi iz zemalja koje nisu članice EU

Nova pravila daju ekskluzivnu nadležnost EU kada su u pitanju sporazumi o novim EU gasovodima sa zemljama koje nisu članice EU. Država članica u kojoj se nalazi prva ulazna tačka naftovoda treba da se konsultuje sa državom koja nije članica EU pre nego što odluči o izuzeću na osnovu pravila EU. Komisija će doneti obavezujuću odluku o tome da li će odobriti izuzeće. Ako se ocena države članice razlikuje od ocene Komisije, prevladava ocena Komisije.

Komisija takođe može ovlastiti državu članicu da započne pregovore sa državom koja nije članica EU, osim ako to smatra sukobom sa pravom EU ili štetnim za konkurenciju ili sigurnost snabdevanja.

Pre potpisivanja takvog sporazuma, država članica će Komisiji dostaviti tekst sporazuma i dobiti njeno ovlašćenje za potpisivanje.

Evropski parlament je takođe uključio u tekst da ni u kom slučaju sporazum između države članice i zemlje koja nije članica EU ne dovodi do odlaganja primene ove direktive. Države članice će imati devet meseci da usklade svoje nacionalno zakonodavstvo sa ovom direktivom.

Postojeći gasovodi iz zemalja koje nisu članice EU

Za odstupanja za Postojeće gasovode (priključene na EU gasovode pre stupanja na snagu ove direktive), država članica u kojoj se nalazi prva ulazna tačka gasovoda može odstupiti od novih pravila, pod uslovom da to odstupanje ne šteti konkurenciji u EU. Države članice mogu odlučiti o derogaciji u roku od jedne godine nakon stupanja na snagu direktive. Ako se cevovod nalazi na teritoriji više od jedne države članice, ona će se konsultovati sa drugim državama članicama pre nego što odobri takvo odstupanje.

Naredni koraci

Sporazum će sada biti upućen na odobravanje Odboru za industriju, istraživanje i energetiku i plenumu, kao i Savetu Evrope. Direktiva će stupiti na snagu 20 dana posle objavljivanja u Službenom listu.

Platts: EU ambasadori odobrili nacrt pravila za Severni tok 2

BRISSEL - Ambasadori zemalja članica Evropske unije odobrili su neformalni sporazum o dopuni uredbe o prirodnom gasu, u prvom redu vezano za režim koji važi da podmorske gasovode koji iz treće zemlje ulaze na teritoriju EU, saznaje **S&P Global Platts** u četvrtak, 21. februara, iz jednog diplomatskog izvora. Ovim se održava u izvodljivom roku plan da promene zakonodavstva stupe na snagu sredinom ove godine, ako do tada dobiju formalnu saglasnost Evropskog parlamenta i Saveta Evrope, koji zastupa vlade 28 EU zemalja.

U principu, ako Nemačka do poslednjeg trenutka bude odugovlačila sa prenošenjem novih pravila u svoje zakonodavstvo, može se desiti da gasovod Severni tok 2 transportuje gas do kraja naredne zime bez potrebe da primenjuje bilo kakve promene u rukovođenju, piše Platts.

Severni tok 2 trebalo bi da počne transport gasa krajem ove godine, pošto pravila stupe na snagu, što znači da bi bio tretiran kao novi gasovod i time se ne bi mogao koristiti predviđenim pravilima o izuzeću koja važe za postojeće gasovode koji u EU dolaze iz ne-EU zemalja.

Pravila se mogu primenjivati onda kada ih vlade unesu u svoja nacionalna zakonodavstva, za šta imaju rok od devet meseci od kako pravila stupe na snagu. To znači da bi Nemačka mogla da primenjuje pravila u bilo kom roku od sredine 2019. do marta-aprila 2020.

Opcije izuzeća

Jedan način na koji bi Severni tok 2 mogao da se uskladi sa novim pravilima je da projektna kompanija zatraži od nemačkih vlasti izuzeće za „U sektoru gasovoda, koja zahvata 12 nautičkih milja od, odnosno do nemačke obale.

Međutim, ovaj proces može formalno da se pokrene tek pošto Nemačka primeni nova pravila.

Proces razmatranja zahteva i odobravanja izuzeća obično traje nekih šest meseci, za koje vreme Severni tok 2 ne bi imao dozvolu da transportuje gas.

EU komesar za energiju Arijas Kanjete na sastanku sa ambasadorima EU28

Investitori u nove kopnene gasovode, koji su se prijavili i stekli takva izuzeća u skladu sa postojećom EU direktivom o gasu, težili su da to obezbede na vreme kako bi osigurali odobrenja pre nego što su njihovi projekti bili spremni za početak transporta gasa.

Ostale opcije za postizanje usaglašenosti uključuju bilo Nemačku, bilo Evropsku komisiju da u ime EU koja pregovara o međuvladinom sporazumu s Rusijom koji će regulirati celokupnu trasu Severnog toka 2.

Evropska komisija je zatražila od nacionalnih vlada u junu 2017. mandat za vođenje takvog dogovora na EU nivou sa Rusijom i još čeka na odluku.

Uobičajeno je da pojedine vlade kasne sa prenošenjem EU direktiva u nacionalni zakon, pa EU u tom slučaju ostaje jedino sredstvo da otvori formalnu proceduru prekršajnog postupka (*infringement procedure*) zbog neispunjenja obaveza.

Ruski ambasador: Severni tok 2 će biti izgrađen uprkos Direktive EU

BRISSEL - Severni tok 2 će biti izgrađen uprkos promena u EU Direktivi o gasu, rekao je u prošli četvrtak ruski ambasador u EU, Vladimir Čižov.

Ambasador Vladimir Chizhov

Kako prenosi agencija Sputnik, Čižov je na pitanje šta će se desiti ako izmenjena pravila u Direktivi o gasu stupe na snagu pre nego što bude otvoren Severni tok 2 odgovorio: "Gasovod će biti izgrađen. Nemojte sumnjati u to".

Evropa pozornica američko-ruskog rata cenama gasa

LONDON – *Bloomberg* piše da je Evropa postala pozornica američko-ruskog rata cenama gasa i dodaje da će niže cene podstaći potrošnju ovog energenta i omogućiti obema silama veću prodaju.

Bitka neće previše oštetiti zaradu, jer je prodaja gasa dovoljno profitabilna u Evropi, sa cenama više nego dvostruko iznad onih u SAD. Osim toga cene verovatno neće previše pasti jer su klimatske mere učinile tradicionalni konkurent gasu, uglj, manje atraktivnim.

Uz zaoštavanje evropske direktive o gasu, kojom se Rusiji dodatno komplikuje transport i prodaja tog energenta u Evropi, Nemačka je prošle nedelje obećala da će izgraditi najmanje dva uvozna LNG terminala koji otvaraju dodatno ovo tržište i američkom gasu.

"Sa Severnim tokom 2 i dva LNG uvozna terminala, Nemačka može lako izaći iz uglja i nuklearne energije dok istovremeno zadovoljava i Trampa i Putina", kaže Loran Segalen, partner u londonskom Megawatt-X.

„Ako se Rusija usmeri na korišćenje gasovoda u takmičenju cenama sa američkim LNG-om i drugim cevovodnim snabdevačima Evrope, poput Norveške, onda bi to moglo da postavi osnovu za cenovni rat u Evropi u ne tako dalekoj budućnosti, rekao je Nik Kempbel (Nick Campbell), direktor engleske konsultantske kompanije Inspired Energy.

Predstavnici vlada EU i Evropskog parlamenta odobrili su prošle nedelje reviziju zakona o tržištu gasa kako bi se podstakli konkurenciju. Plan će "ukloniti deo rizika" koji je već izražen u cenama zbog mogućnosti prekida snabdevanja preko Ukrajine, kaže Kempbel.

Prema analizi Macquarie Group, objavljenoj u prošli četvrtak, udeo Rusije u snabdevanju Evrope gasom smanjiće se na oko 30 odsto ove godine sa 33% u 2018, zbog dodatnih isporuka LNG-a, da bi se ponovo povećao na 32% do 2021. godine kada se LNG tržište zaoštiri.

Većina EU zemalja ima značajan nivo energetske sirotinje

LJUBLJANA - Većina zemalja EU ima značajan nivo energetske siromaštva, posebno u jugoistočnoj Evropi (JIE) i nisu u stanju da zaštite sve svoje građane ove zime, saopšteno je u sredu iz koalicije Evropskog prava na energiju.

"Bugarska daleko nadmašuje druge zemlje mereno stepenom ispunjenja četiri ključna pokazatelja - vlažne i propusne kuće, visoki troškovi energije za domaćinstva, nemogućnost grejanja domova tokom zime i nemogućnost da se kuće održe hladne leti," kaže pomenuta koalicija pozivajući se na podatke iz novog istraživanja pariskog think-tank **OpenExp**.

Rangiranje, koje pokriva svih 28 zemalja članica EU, koristi kompozitni indeks od četiri pomenuta indikatora, a na osnovu podataka Eurostata.

Od svih zemalja članica EU u jugoistočnoj Evropi, Rumunija ima najveći broj bodova, rangirajući se na 13. mestu od 28 zemalja članica. Hrvatska je 16, a Slovenija na 20. mestu.

Prema istraživanju, većina zemalja EU, njih 17, ima značajan nivo energetske siromaštva, dok udeo izdataka domaćinstava na energiju raste svuda u Evropi, izraženije u porodicama sa niskim primanjima – gde ova stavka uvećana za trećinu između 2000. i 2014.

"Postoji jasna podjela između severnih/zapadnih i južnih/istočnih evropskih zemalja", navodi se u

izveštaju i dodaje da društveno-ekonomski faktori igraju veću ulogu u visini energetske siromaštva od vremenskih prilika.

Zemlje sa jakim građevinskim propisima i višim bruto domaćim proizvodom (BDP) po glavi stanovnika pokazuju niže nivoe energetske siromaštva, navodi se u saopštenju, dodajući da se zemlje sa najgorim performansama suočavaju i sa zimskim i letnjim energetske siromaštvom.

"Kako bi se izbeglo da domaćinstva sa niskim prihodima postanu žrtve fluktuacija cena energije i stagnirajućih plata, na vladama je da obezbede da zgrade u kojima žive porodice sa niskim primanjima postanu energetski pozitivne. Drugim rečima, zgrade moraju proizvoditi više energije nego što troše da bi se računi za energiju porodica sa niskim primanjima smanjili na nulu," izjavila je Jamina Saheb, viši analitičar u Open Exp, koja je rukovodila ovim istraživanjem.

Domaćinstva, ili vlade, plaćaju cenu energetske tranzicije?

LONDON - Domaćinstva širom Evrope očekuju ove godine veći računi za električnu energiju jer vlade nisu uspele da suzbiju efekte poskupljenja struje i ekološkog tereta na veleprodajnom tržištu, piše **Reuters**.

Pojedine vlade pokušale su administrativnim merama da spreče povećanje računa, poput Britanske, koja je u januaru odredila "plafon" za cenu energije za domaćinstva, ali je tržišni regulator Ofgem intervenisao i odobrio povećanje tarifa od 10% od aprila. Poljska mora da izmeni odluku o zamrzavanju cena električne energije na nivoe iz sredine 2018, kako bi osigurala da ne krše pravila Evropske unije o državnoj pomoći za komunalne usluge. Ta odluka je, naime, podrazumevala da vlada iz budžeta kompenzuje komunalna preduzeća sa 9 milijardi zlotova, odnosno oko 2,36 milijardi dolara.

Od početka 2019. godine cene električne energije porasle su za 8% u Španiji i Italiji, dok su u Francuskoj regulirane tarife za električnu energiju za više od 28 miliona kupaca državne energetske kompanije EDF porasle 5,9% 1. juna prošle godine, što je najveći porast od 2010. Nacionalni regulator energetskog tržišta CREG je izazvao javni protest tako što je predložio povećanje od 21% tarifa za električnu energiju za domaćinstva sa niskim prihodima.

Komunalna preduzeća objašnjavaju da moraju naplatiti više jer se veleprodajni troškovi povećavaju. Evropski marker za cenu električne energije, nemački Cal'20 trguje se za 40% više nego pre godinu dana na 49,25 evra po megavat satu (MWh), čak i nakon pada od 10% u 2019. Komunalne službe također kažu da se suočavaju s dodatnim troškovima usled obaveza smanjenja emisija ugljenika i prelaska na obnovljivu energiju.

Evropske „cene ugljendioksida“, odnosno dozvola za emisije koje proizvođači električne energije kupuju da bi nadoknadili emisiju CO₂, gotovo su se utrostručile u

2018. na prosečno oko 15,95 evra po toni, a sada se trguju na 19,13 evra. Analitičari očekuju da će cena u narednih nekoliko godina biti u proseku iznad 20 evra. Španija, Norveška i Danska, gde se potrošači suočavaju s nekim od najvećih računa za struju, smanjili su poreze kako bi rasteretili račune za domaćinstva. Ali takav korak ostavlja i vlade sa manje sredstava za finansiranje prelaska na obnovljive izvore energije. Nemačka vlada je nagovestila da bi mogla da razmotri smanjenje svog ekološkog poreza na električnu energiju i da bi mogla razmotriti smanjenje naknada za prenos energije.

Ali, ovakvi potezi predstavljaju svojevrsno žongliranje vlada koje jednom rukom nastoje da zadrže maloprodajne cene, dok drugom u isto vreme finansiraju udaljevanje od fosilnih goriva. Nemačku bi postupno zatvaranje TE na uglj do 2038. godine moglo koštati najmanje 40 milijardi evra. "Više obnovljivih izvora energije vode snižavaju veleprodajne cene, ali su za njihovu izgradnju potrebne subvencije", kaže Pjer Žorž (Pierre Georges), vodeći analitičar u S&P Global Ratings.

Španija: 47 mlrd evra za finansiranje klimatske politike

MADRID - Španska vlada Socijalista najavila je u sredu plan javnih investicija u iznosu od 47 milijardi evra za finansiranje mera za sprečavanje klimatskih promena u narednih 10 godina. Sredstva bi se delom finansirali izdavanjem „zelenih obveznica“, a delom i iz EU fondova, rekao je premijer Pedro Sančez (Sanchez), prenosi u sredu **Reuters**.

Predlogom je određen cilj da Španija do 2050. godine postane „ugljenično neutralna“ (eng. *carbon neutral*) odnosno bez emisije ugljendioksida.

Nacrt paketa uključuje i plan za ublažavanje gubitaka radnih mesta u industrijama koje zagađuju životnu sredinu.

Rat dva komiteta doveo u pitanje usvajanje EU klimatskih planova za 2050.

STRAZBUR – Dva komiteta Evropskog parlamenta pretenduju da dobiju ulogu „overivača“ paketa Čista energija za sve Evropljane, koji je Evropska komisija prezentovala u novembru prošle godine.

Ova bizarna situacija izbila je prošle nedelje na sceni evropskog zakonodavnog tela, kada su komiteti parlamenta za energiju (ITRE), s jedne strane i za životnu sredinu (ENVI), s druge, svaki za sebe usvojili odgovarajuće rezolucije vezane za pomenuti Paket i time doneli glavobolju čelnicima ove institucije sa sedištem u Strazburu, piše **Euractiv**.

Generalno posmatrano, obe rezolucije idu podudarnim smerom jer podržavaju težnju Komisije za postizanje nulte emisije do 2050. godine i oba komiteta žele ozbiljnu raspravu o tome na samitu EU lidera u maju.

Međutim, šta god da se desi, ova situacija otvara Pandorinu kutiju o cilju smanjenja emisija u EU za 2030. godinu, koji trenutno iznosi 40%. Opšte je prihvaćeno da bi Evropa, ako želi da ispoštuje svoje obaveze iz Pariskog sporazuma, morala ovu cifru da podigne na najmanje 50%.

ENVI komitet se zalaže eksplicitno za podizanje cilja smanjenja EU emisija ugljendioksida do 2030. od 55 odsto. Energetski komitet, s druge strane, ne pominje u svojoj rezoluciji promenu predloženog cilja za 2030, ograničavajući se na poziv zemljama članicama „da se „obavežu na potrebnu akciju“.

Ako Konferencija predsednika odluči u nedelji pre plenarne sednice 11. marta da se spoje rezolucije,

Kako sada stvari stoje, oba teksta će biti poslata plenumu Evropskog parlamenta koji zaseda od 11. do 14. marta i treba da glasa o Paketu kojim se uređuje buduće evropsko unutrašnje tržište električne energije.

političke grupe u parlamentu će morati da se dogovore o tome koja će se od pomenute dve definicije podneti plenumu, a o tome nema saglasnosti. Ta situacija bi mogla sprečiti usvajanje Paketa pre majskih izbora za Evropski parlament, konstatuje **Euractiv**.

EU i kompanije razmatraju plan ukidanja monopola dolara

BRISEL – Predstavnici Evropske komisije i više reprezentativnih EU kompanija među kojima i velikih energetske firmi poput austrijskog OMV-a i italijanskog Enija sastali su se iza dobro zatvorenih vrata u četvrtak u Briselu radi dogovora o suzbijanju monopola koji američki dolar ima u trgovini naftom i drugim berzanskim robama.

Učesnici „radionice“ su pozvani da analiziraju kako prednosti tako i ograničenja ove strategije formalno podstaknute jednostranim američkim nametanjem sankcija Iranu, uprkos protivljenja Zapadne Evrope.

U odsustvu bilo kakvih detalja sa sastanka, euronews citira jednog EU zvaničnika da mere uvođenja evra kao platežnog sredstva u trgovini ključnim energetskim i drugim sirovinama, moraju biti „tržišno bazirane“.

Uvoz vredan 250 milijardi evra plaća se u dolarima

Evropski godišnji račun za uvoz nafte i gasa težak je oko 300 milijardi evra, a oko 85% faktura isplaćuje se u dolarima.

Neki od predstavnika privrede skeptično gledaju na ovu inicijativu Brisela i svoje neučesće na sastanku objašnjavaju činjenicom da je otvaranje prostora evru u međunarodnim plaćanjima dugotrajan proces. „Od same promocije, potrebnije su reforme, stabilnost i pridobijanje investitora,“ kaže jedan viši menadžer Evropske centralne banke, ilustrujući rezervisanost te institucije prema planovima Komisije.

Vašington ima kontrolu nad elektronskim bankarskim transakcijama

Uloga dolara kao međunarodnog sredstva plaćanja dobija dodatan efekat u situacijama kada omogućava Vašingtonu da efektivno kontroliše elektronske bankarske transakcije i ganja svakoga za koga veruje da krši odredbe sankcija. Nekoliko evropskih kupaca je od početka godine obustavilo kupovinu venecuelanske nafte u strahu od američkih sekundarnih sankcija, iako im poslednje mere Vašingtona formalno ne zabranjuju trgovanje sa Venecuelom.

Inače, tenzije između SAD i EU oko uloge dolara duže % je. Vašington je tako 2014. godine kaznio BNP Paribas sa devet milijardi dolara zbog trgovanja preko njenih računa sa iranskom i sudanskom naftom. Francuska banka je morala prihvatiti dogovor o izmirenju kazne pod pretnjom da će joj biti zabranjen pristup dolarskim klirinškim plaćanjima.

Za Arijsa Kanjetea gas samo „dopuna“ vetru i solarnoj energiji

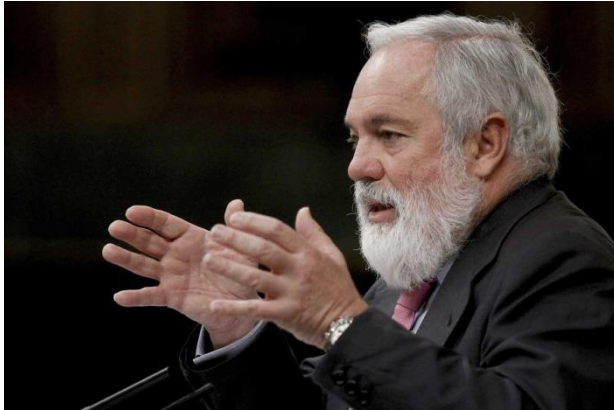
BRISEL – Uloga prirodnog gasa u evropskom energetskom miksu razvijace se do sredine ovog veka i postati „dopuna“ vetru i solarnoj energiji, rekao je EU komesar za energiju izazivajući odmah reakciju u gasnoj privredi.

„Prirodni gas nudi fleksibilnost koja može služiti kao dopuna promenljivoj proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora“, rekao je Migel Arijas Kanjete (Miguel Arias Cañete) učesnicima konferencije EU-Norveška održane prošle sedmice. „Kao takav, gas će služiti kao most za dekarbonizaciju privrede“, dodao je komesar.

Euractiv piše da je prikazivanje gasa kao „mosta“ u energetskoj tranziciji u suprotnosti sa glasovima iz gasne industrije, koja teži da pozicionira gas kao čist izvor energije.

"Mislim da nije vreme da posmatramo prirodni gas kao most, već kao osposobljenog partnera za široku primenu obnovljivih izvora energije i nakon 2030. godine", rekao je Nareg Terzian iz Međunarodnog udruženja proizvođača nafte i gasa (IOGP).

Gledanja Evropske komisije na dugoročno mesto gasa u Evropi postala su jasnija u novembru prošle godine, kada je Arijas Kanjete predstavio dokument sa vizijom „klimatski neutralne“ privrede do 2050. A glavnu ulogu u tom dokumentu imala je električna energija, a ne gas. Vetar i solarna energija - u kombinaciji s nuklearnom energijom - " biće okosnica" dekarbonizovanog energetskog sistema do sredine stoleća, navodi Komisija u svojoj strategiji za 2050, nazvanoj "Čista planeta za sve".

IRENA objavila „mapu“ za transformaciju energetskog sektora

BRISSEL - Međunarodna agencija za obnovljivu energiju (IRENA) objavila je prvu objedinjenu mapu i analizu inovacija koje će transformisati energetski sektor. Izveštaj sadrži najtemeljitiiju procenu dosadašnje transformacije energetskog sektora. On pokazuje kako sinergije između različitih inovativnih rešenja u poslovnim modelima, dizajna tržišta, dostupnih tehnologija i rada sistema smanjuju troškove obimnog integrisanja promenjive, odnosno nestabilne obnovljive energije (VRE variable renewable energy), dok proizvodnju, prenos i potrošnju energije čine fleksibilnijom i istovremeno jačaju snagu nove generacije potrošača energije.

IRENA je procenila 30 tipova inovacija, grupisanih u četiri dimenzije: tehnologiju omogućavanja (npr. Baterije, EV, blok-lanac), poslovni model (npr. Energija kao usluga, agregatori), dizajn tržišta (npr. Tarife za vreme korišćenja) i rad sistema (npr. osnaživanje ODS-a).

IRENA u izveštaju procenjuje da bi, ako se primene neke opcije fleksibilnosti, investicije potrebne za integraciju visokog udela VRE od danas do 2050. mogle iznositi do 18 biliona dolara - što odgovara ukupnim investicijama potrebnim za dodatne tehnologije proizvodnje energije iz obnovljivih izvora.

 IRENA
International Renewable Energy Agency

EU28 je vodeća u integraciji VRE, sa skoro 15% udela VRE u godišnjoj proizvodnji električne energije, da očekivanjima da taj udeo dostigne gotovo 50% do 2050. godine.

Reuters: RWE postaje treći najveći proizvođač zelene energije u Evropi

BRISSEL – Nemačka komunalno preduzeće RWE dobiće bezuslovno odobrenje od evropskog antimonopolskog regulatora za kupovinu poslova u oblasti obnovljive energije od domaćeg rivala E.ON i svoje podfirmu Innogy u poslu koji će preoblikovati nemačko energetsko tržište, saznaje u četvrtak Reuters od upućenih ljudi. Akvizicija je deo zamene poslova koja uključuje razbijanje Innogy-a i deljenje njegove imovine između RWE i E.ON. Po završetku posla, RWE, najveći nemački proizvođač električne energije, postaće treći najveći evropski dobavljač obnovljive energije, iza španske Iberdrole i italijanskog Enela.

Berlin i Pariz za pravo veta Savetu EU na odluke o tržišnoj konkurenciji

BERLIN - Nemačka i Francuska su usvojile strategiju stvaranja evropskih industrijskih prvaka, koja uključuje izmenu propisa o zaštiti tržišne konkurencije u Evropskoj uniji.

Povod za zajedničku inicijativu bilo je crveno svetlo Evropske komisije na predloženo spajanje francuskog proizvođača vozova Alstoma i sektora poslovanja sa železnicama nemačkog industrijskog diva Siemens.

„Posle višemesečnog rada usaglasili smo se o definiciji industrijske strategije za Evropu koju ćemo predložiti našim evropskim partnerima“, rekao je francuski ministar privrede Bruno L Mer (Le Maire) u Berlinu posle razgovora s nemačkim kolegom Peterom Altmaierom (Altmaier).

Dvojica ministara su saglasna: "Ili ćemo udružiti snage ili ćemo se pomiriti s postupnim odumiranjem naše industrijske baze i kapaciteta".

Prema usvojenoj strategiji, dve najveće privrede eurozone zauzimaće se za veće investicije u inovacije, tražiti izmene propisa EU o tržišnoj konkurenciji i uspostavljanje mehanizama kako bi se bolje zaštitila domaća tehnologija.

Pariz i Berlin predlažu da Evropski savet dobije pravo veta na odluke Evropske komisije o tržišnoj konkurenciji "u određenim, precizno definisanim slučajevima".

ICCT: Električni auto već isplativiji od benzinaca i dizelaša!

LONDON – Električni automobili su jeftiniji za vožnju od benzinaca i dizelaša u pet vodećih evropskih zemalja, uzimajući u obzir njihovu cenu, pogodnosti pri kupovini i troškove goriva, pokazuju iznenađujući rezultati jednog novog reprezentativnog istraživanja.

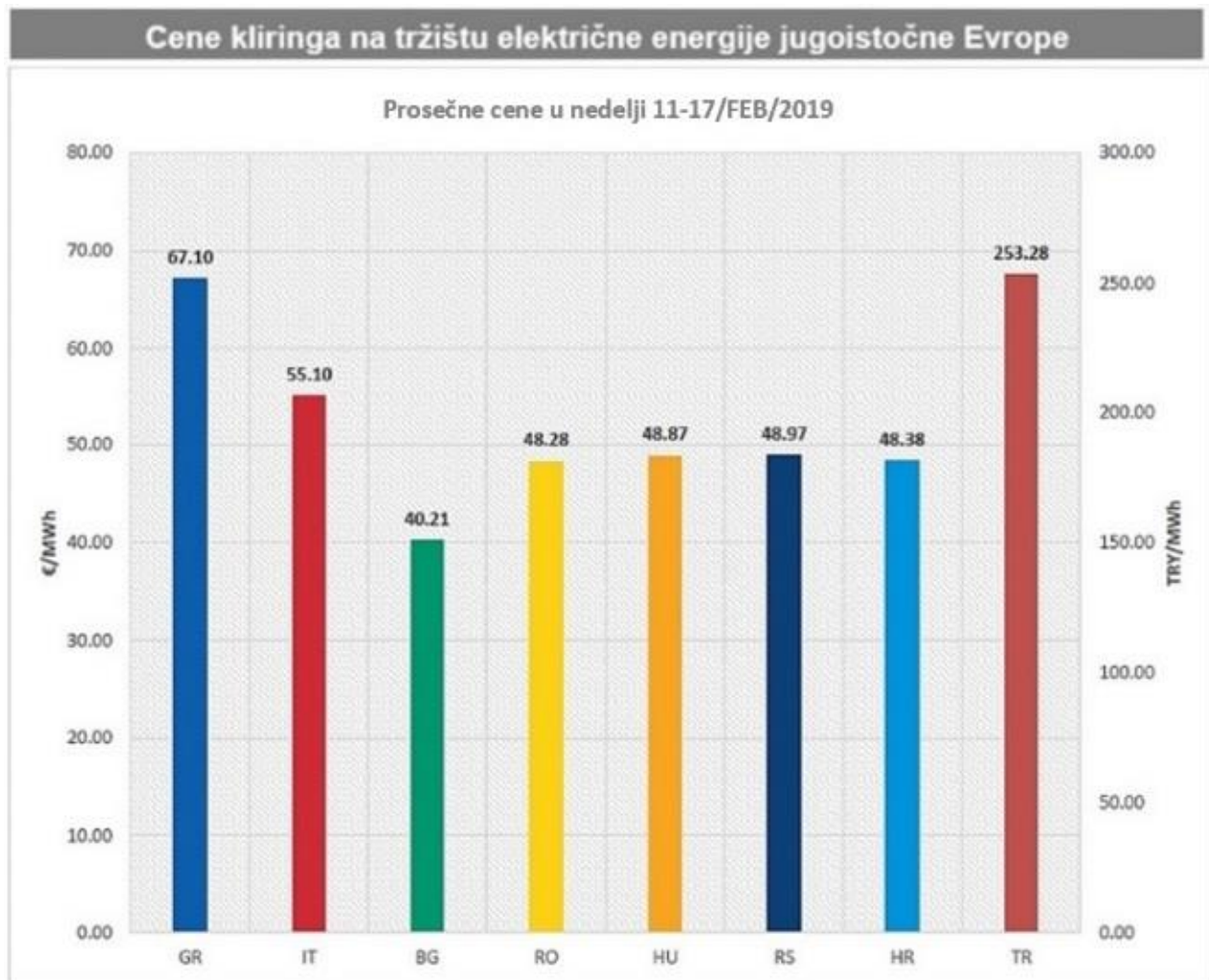

Istraživanje koje je na sve tri verzije (benzin, dizel, električna energija) jednog od najprodavanijih evropskih automobila, VW Gofla, sproveo Međunarodni savet za čist transport (ICCT), pokazalo je da je najekonomičnije voziti električni auto u Britaniji, Nemačkoj, Francuskoj, Holandiji i Norveškoj, prenosi londonski Guardian. Razlog su manji porezi, troškovi goriva i subvencije na prodajnu cenu koje odobravaju vlasti tih zemalja. Norveška prednjači u pogodnostima koje rezultiraju podatkom da za oko 27% povoljnije ispada kupiti i voziti električni auto u toj zemlji od dizelaša. Najmanja ušteda je u Velikoj Britaniji, ali su istraživači ICCT-a utvrdili da je i u toj zemlji efekat 5% povoljniji u odnosu na dizelaše i benzince.

U Nemačkoj računica u korist električnog automobila iznosi 11 odsto, u Francuskoj 12, a u Holandiji 15 odsto uštede u ukupnim troškovima.

Prvi EU limiti emisija CO2 za kamione

STRAZBUR - Evropski parlament i Savet postigli su u ponedeljak provizionalni sporazum o Uredbi kojom se prvi put u Evropskoj uniji postavljaju strogi standardi za emisije CO2 za teške kamione.

Novi sporazum sledi onaj postignut u decembru o novim standardima emisije CO2 za automobile i laka dostavna vozila u EU za period nakon 2020. godine.

Radi se o delu skupova zakonodavnih predloga o čistom transportu koje je usvojila Evropska komisija, u pripremu za postizanje, po mnogima previše ambicioznog cilja, klimatske neutralnosti odnosno nulte emisije CO2 do 2050. godine.

Prema ovonedeljnom sporazumu, emisije iz novih teških kamiona će morati da budu za 15% niže do 2025. i 30% do 2030. u odnosu na nivoe iz 2019.

Posle ovog načelnog sporazuma tekst regulative moraće formalno da odobri Evropski parlament i Savet Evrope, da bi posle objavljivanja u Službenom listu EU odmah stupio na snagu. Europe.eu

Rumunija: Kazna zbog avansnog naplaćivanja električne energije

BUKUREŠT – Rumunski regulator tržišta energije, ANRE, kaznio je snabdevača električnom energijom CEZ Vanzare sa 500.000 leja (110.000 evra) zbog avansnog naplaćivanja električne energije u periodu između 2014. i 2015. godine, objavljuje u petak agencija **Agerpres** informaciju dobijenu iz upućenih izvora.

ANRE je kontrolu počeo u 2015. godini, kada su lokalni mediji objavili informacije da pomenuta kompanija unapred naplaćuje isporuke električne energije na osnovu prognozirane potrošnje svojih kupaca.

Rumunski regulator za sada nije obelodanio ovu odluku. CEZ Vanzare je deo češkog energetskeg konglomerata ČEZ. Kompanija snabdeva električnom energijom preko 1,4 miliona kupaca u rumunskoj oblasti Oltenia.

Mađarska nuklearka kasni - problem otplate duga Rosatomu

BUDIMPEŠTA - Budimpešta je početkom februara objavila da pokušava da izmeni uslove 30-godišnjeg zajma koje mora vratiti Rusiji za izgradnju dva nova reaktora tipa VVER-1200, koji će zameniti postojeće u jedinoj mađarskoj nuklearnoj elektrani Paks. Reaktore za nuklearku, koja obezbeđuje Mađarskoj polovinu potrebne električne energije, gradi ruski Rosatom po ceni od 10 milijardi evra. Mađarske finansijske vlasti planiraju da od Moskve zatraže odlaganje naplate duga do trenutka kada novi reaktori počnu proizvodnju električne energije - ali još nije poznat odgovor Rosatoma.

Izgradnja u međuvremenu kasni – trebalo je da počne prošle godine, a Mađari za kašnjenje okrivljuju EU tela koja su svojevremeno razmatrala posao Moskve i Budimpešte, da bi tek 2017. dali odobrenje.

Slovincima porasle cene električne energije u 2018.

LJUBLJANA - Maloprodajna cena električne energije za prosečnog kupca u kategoriji domaćinstva u Sloveniji iznosila je u poslednjem kvartalu minule godine 157,2 evra/MWh. Udeo struje kao robe u konačnoj ceni iznosio je 35,3%, mrežarina 34,4%, energetske naknade 10,3%, akciza 2% i PDV 18%, pokazuju upravo objavljeni podaci vlade u Ljubljani.

U periodu od godinu dana maloprodajna cena za tu kategoriju kupaca porasla je za 1,8%. Stavka za snabdevanje energijom kao tržišna kategorija iznosila je 55,5 evra/MWh (bez PDV-a) i rasla je 4% u godinu dana. Mrežna naknada iznosila je 54,1 evro/MWh (bez PDV-a) i porasla je 1% u godinu dana. Naknade za energiju iznosile su 16,2 evra/MWh (bez PDV-a) i manje su za 1% u poslednjih godinu dana. Akciza je iznosila 3,05 evra/MWh i ostala je nepromenjena.

Prosečna maloprodajna cena za privredu iznosila je u prethodnom kvartalu 98,4 evra/MWh, što je 6,6% više od cene u 4. kvartalu 2017, a ekvivalentna je % tku rasta cene na nivou godine. Pritom je cena struje kao robe rasla je 10% u godinu dana, mrežarina 3%, a naknada za energiju 2%. Udeo robe u krajnjoj ceni iznosio je 58,8%, mrežarina 26,2%, naknade 11,9% i trošarine 3,1% bez PDV-a.

Izglasao Zakon o privatizaciji Ine

ZAGREB – Sabor Hrvatske izglasao je u prošlu sredu Zakon o privatizaciji naftne kompanije INA, dok je najveći deo opozicije demonstrativno napustio sednicu, jer ni jedan od 300 amandmana koje su podneli nije usvojen.

Posle izglasavanja zakona, država s više od 44,8% udela u kompaniji ima manji uticaj na upravljanje kompanijom nego što je MOL dobio 2003. sticanjem 25+1 odsto akcija.

Ovim zakonom omogućava se, na primer, MOL-u da aktivira kontroverzne akcije sa depozitnih računa hartija od vrednosti i one na kojima ima opcijski ugovor (1,6%) i sa sadašnjih 49,1% udela pređe 50% udela u kompaniji.

Da bi to napravio, ili eventualno dodatno povećao udeo u kompaniji treba saglasnost ministra energetike na predstavljen plan upravljanja i poslovanja kompanijom. Jednom, kada strateški ulagač direktno ili indirektno poveća svoj udeo iznad 50% imaće u Upravi četiri člana od ukupno šest, a ne kao do sada tri od šest članova. Prema ovom zakonu, dok god je Hrvatska deoničar u Ini imaće dva člana Uprave, ali bez prava glasa, piše Energetika-net.

Izmenom Zakona država gubi i mogućnosti veta na određene odluke Uprave, kao i prava prvenstva u otkupu celokupne ili dela imovine, čime se Hrvatska uskladila s pravnom baštinom Evropske unije.

